

ลักษณะครูศิลปะที่พึงประสงค์ตามการรับรู้ของ
ครูศิลปะและนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

นาง นิภาพรณ กุลติลก

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาศิลปศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

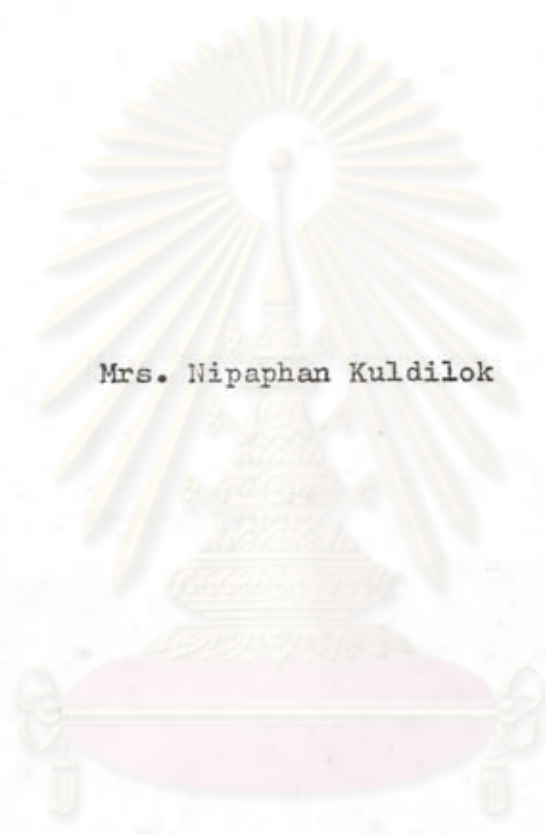
ISBN 974-567-773-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012972

I 1029

DESIRABLE CHARACTERISTICS OF ART TEACHERS AS PERCEIVED BY
ART TEACHERS AND STUDENTS IN LOWER SECONDARY SCHOOLS
UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF
GENERAL EDUCATION, BANGKOK METROPOLIS

Mrs. Nipaphan Kuldilok

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Art Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1987

ISBN 974-567-773-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ลักษณะครูศิลปะที่พึงประสงค์ตามการรับรู้ของครูศิลปะและนักเรียน
ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา
กรุงเทพมหานคร

โดย นางนิภาพรรณ กุลคิลก

ภาควิชา ศิลปศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. สุลักษณ์ ศรีบุรี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(อาจารย์ สุรัตน์ วัฒนไธ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย อารุณี)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ลันติ คุณประเสริฐ)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ลักษณะครูศิลปะที่พึงประสงค์ตามการรับรู้ของครูศิลปะและนักเรียน
ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา
กรุงเทพมหานคร

ชื่อนิติกร นางนิภาพรรณ กุลติลก

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. สุลักษณ์ ศรีบุรี

ภาควิชา ศิลปศึกษา

ปีการศึกษา 2529

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะครูศิลปะที่พึงประสงค์ ตามการรับรู้ของครูศิลปะและนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะครูศิลปะที่พึงประสงค์ ตามการรับรู้ของครูศิลปะและนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ครูศิลปะจำนวน 132 คน และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 325 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายจากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 66 โรงเรียน ในกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ชุด ประกอบด้วยแบบตรวจสอบรายการ แบบประมาณค่า และแบบปลายเปิดสำหรับครูและนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที แล้วนำผลการวิเคราะห์เสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาลักษณะครูศิลปะที่พึงประสงค์ ตามการรับรู้ของครูศิลปะและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นพบว่า

1.1 ความคิดเห็นของครูศิลปะและนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ สอดคล้องกันในระดับเห็นด้วย

1.2 ความคิดเห็นของครูศิลปะและนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในด้านการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมการสอน สอดคล้องกันในระดับเห็นด้วย ยกเว้นในข้อที่ว่า ครูศิลปะควรเน้นการสอนแบบบรรยาย ทั้งครูศิลปะและนักเรียนมีความเห็นในระดับไม่แน่ใจ

1.3 ความคิดเห็นของครูศิลปะและนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในด้านการวัดผลประเมินผล สอดคล้องกันในระดับเห็นด้วย ยกเว้นในข้อที่ว่า ครูศิลปะควรเน้นการใช้แบบทดสอบนักเรียน ทั้งครูศิลปะและนักเรียนมีความเห็นในระดับไม่แน่ใจ

2. การเปรียบเทียบลักษณะครูศิลปะที่พึงประสงค์ตามการรับรู้ของครูศิลปะและนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ปรากฏว่าทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Desirable Characteristics of Art Teachers as
Perceived by Art Teachers and Students in Lower
Secondary Schools under The Jurisdiction of The
Department of General Education, Bangkok
Metropolis

Name Mrs. Nipaphan Kuldilok

Thesis Advisor Dr. Sulak Sriburi

Department Art Education

Academic Year 1986

ABSTRACT

Purposes :

1. To study the desirable characteristics of art teachers as perceived by art teachers and students in lower secondary schools under the jurisdiction of the Department of General Education, Bangkok Metropolis.

2. To compare the desirable characteristics of art teachers as perceived by art teachers and students in lower secondary schools under the jurisdiction of the Department of General Education, Bangkok Metropolis.

Procedures :

The samples of this study were 132 art teachers and 325 students in lower secondary schools. They were selected by

means of simple random sampling from 66 lower secondary schools in Bangkok Metropolis. The researcher constructed a set of questionnaire consisted of check-list, rating scale and open-ended for art teachers and students. The obtained data were analyzed by means of percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test and then presented in tables with explanations.

Findings :

1. The study of the desirable characteristics of art teachers as perceived by art teachers and students in lower secondary schools was found that :

1.1 The opinions of art teachers and students in lower secondary schools concerning personalities and human relationship were at the level of agreement.

1.2 The opinions of art teachers and students in lower secondary schools concerning teaching and learning activities were at the level of agreement, except the item indicated that the method of teaching should emphasize on the lecture technique, the opinions of both groups were at the level of undecided.

1.3 The opinions of art teachers and students in lower secondary schools concerning measurement and evaluation were at the level of agreement, except the item indicated that the method of evaluation should emphasize on using the test, the opinions of both groups were at the level of undecided.

2. The comparison of desirable characteristics of art teachers as perceived by art teachers and students in lower secondary schools, the results showed that there were no significant differences at the level of 0.05 .

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาจากท่าน อาจารย์ สุรัตน์ วัฒนไพ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย อารุณี กรรมการ อาจารย์ ดร.สันติ คุณประเสริฐ กรรมการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ให้ข้อคิด ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึก ซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 ท่าน ที่ได้กรุณาสละเวลาในการตรวจสอบแก้ไข และให้คำแนะนำปรับปรุงแบบสอบถามเป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ ดร.อำไพ ศิรณสาร ที่คอยให้ความสนับสนุนช่วยเหลือและให้กำลังใจเป็นอย่างดียิ่ง

ผู้ที่มีส่วนสำคัญทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จตามความมุ่งหมายก็คือ ผู้บริหาร หัวหน้าหมวดศิลปศึกษา ครูผู้สอนศิลปะ และนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการตอบแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาประกอบการวิจัยเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาช่วยเหลือจนทำให้การวิจัยนี้ประสบความสำเร็จด้วยดี จึงขอกราบขอบพระคุณ และขอขอบคุณทุกท่านอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนส่วนหนึ่งสนับสนุนการวิจัยนี้

นิภาพรรณ กุลคิลก

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ณ
สารบัญตาราง.....	ม
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
สมมุติฐานของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	7
คำจำกัดความในการวิจัย.....	8
วิธีดำเนินการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	10
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ความหมายของศิลปศึกษา.....	11
จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนศิลปศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น.....	13
ความสำคัญของครู.....	14
ลักษณะครูที่ดี.....	15
ลักษณะครูศิลปะที่ดี.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32

บทที่	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
การศึกษาข้อมูล.....	41
กลุ่มตัวอย่างประชากร.....	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	66
สรุปการวิจัย.....	67
อภิปรายผลการวิจัย.....	71
ข้อเสนอแนะ.....	75
บรรณานุกรม.....	77
ภาคผนวก.....	88
ประวัติผู้เขียน.....	105

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. สถานภาพของครูศิลปะ.....	48
2. สถานภาพของนักเรียน.....	50
3. ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะครูศิลปะที่พึงประสงค์ตามการรับรู้ของ ครูศิลปะและนักเรียน ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์.....	52
4. ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะครูศิลปะที่พึงประสงค์ตามการรับรู้ของ ครูศิลปะและนักเรียน ด้านการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนศิลปะ.....	55
5. ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะครูศิลปะที่พึงประสงค์ตามการรับรู้ของ ครูศิลปะและนักเรียน ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนการ สอนศิลปะ.....	60

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย